

НОВА СВѢТЛИНА

Хиромантията.

(Изъ Revue Encyclopédique).

(Продълж. отъ кн. VI).

При всичко туй, тѣзи прѣдвиждания нѣма да се изпълнятъ фатално; тѣ не сж, право да кажемъ, освѣнъ прѣдположения, защото такава или онакава дарба — азъ взимамъ тази дума въ смисълъ на сила, — не намира всѣкога своето употребление; въ този случай, акта, който е трѣбовало да бжде като необходимо нейно слѣдствие, не се извършва. Прѣдположете една жена сладострастна, каприциозна, безъ никакво нравствено чувство, на която всичкитѣ инстинкти съединени ще я хвърлятъ въ много изневѣрвания; прѣдположете, че тази жена попада въ ржцѣтъ на единъ особенъ мжжъ, който ще я изложи и ще я постави подъ постоянния си надзоръ; не е ли ясно, че всичкитѣ безпоредъци, които вий ще ѝ прѣдскажете, на дѣло нѣма да се изпълнятъ и вий, проницателенъ психологъ, ще мините за единъ съмнителенъ пророкъ? Но ако хиромантицитѣ имаха тази откровенностъ, щото нищо да не утвърдяватъ точно, щѣха ли хората да се допитватъ до тѣхъ?

Ако ний живѣхме въ едно съвършенно свободно общество, ако хората се раждаха въ равенство, ако дохождаха на този свѣтъ безъ привилегии, безъ общественно наслѣдство, хиромантията щѣше да бжде непогрѣшима. Но не е така сега; ето защо, когато питаме посвѣтенитѣ въ тая наука, трѣбва да имъ даваме свѣдения върху щастливото или нещаст-

ното си положение въ началото на живота. Единъ чловѣкъ, способенъ да се обогати чрѣзъ своитѣ природни способности, нѣма да се обогати, ако се е родилъ богатъ, и ще бжде смѣшно да му се каже: „вий натрупахте богатства“, или: „вий ще натрупахте богатства“, когато той ги има отъ наслѣдство. И сжщо, какво струва да се прѣдскаже нѣкому, че ще бжде разсипникъ, когато той нѣма злато да разсипва?

Има двѣ рѣзки ра ржката, които всѣки познава. Едната се казва *рѣзка на щастието*, или *сатурнална*, и се протача отъ джното на ржката къмъ срѣдния прѣстъ; другата, *рѣзка на живота*, или *жизненна*, която почева между показалеца и голѣмия прѣстъ и заобикаля мѣсистата издигнатина около голѣмия прѣстъ, що се нарича Венераина планина. Мнозина ще се намѣрятъ жестоко разочаровани, ако имъ кажа, че една хубава *рѣзка на живота* и една хубава *рѣзка на щастието* не показватъ нито единъ дългъ животъ, нито една велика сждба. Чистата и дългата *рѣзка на щастието* се забѣлѣжва често у скромнитѣ служащи, у малкитѣ професори, у дрѣбнитѣ търговци, у субалторитѣ офицери. Тази *рѣзка* не означава прочее *високо положение, богатство, успѣхъ*. Тя е просто бѣлѣга на една хармония между добри качества, понѣкога посрѣдствени, които общаватъ спокойствие, равновѣсие, обезпѣченность въ живота, нищо по-вече. Напротивъ, ржцѣтъ на тѣзи, които сж прѣдназначени за необикновенни сполуки, прѣдставляватъ често една *рѣзка на щастието* крива, начупена, разхвърлена. То е, защото има рѣдко велики назначения безъ спжнки, безъ борба, даже безъ врѣменни несполуки. Колкото за една хубава *рѣзка на живота*, нейното истинско назначение е: *добъръ темпераментъ*. Но окжцете се въ студена вода прѣзъ януари, злоупотрѣбите съ здравието си, улучете се въ нѣкоя важна епидемия и се повѣрете пакъ на хубостъта на вашата жизненна *рѣзка*, — вий ще се мамите чудовищно.

Когато между голѣмия прѣстъ и показалеца тритѣ главни рѣзки: рѣзката на живота, рѣзката на сърдцето и рѣзката на главата (тѣзи двѣ рѣзки сж паралелни и напрѣчватъ дланѣта; рѣзката на главата се пада въ срѣдата, а рѣзката на сърдцето къмъ прѣститѣ) се съединяватъ, прѣвежда се така: *насилственна смъртъ*, — това което не спира, щото чловѣкъ да погине въ морето, въ нѣкой пожаръ, или по желѣзницата, безъ да има този фаталенъ знакъ на ржката. Насилственната смъртъ въ този случай е една случайна смъртъ, която никакъ не зависи отъ нашитѣ собствени дѣла. Тѣзи, които иматъ този знакъ, сж всекога безразсѣдни, буйни, разстроени, страстни или прѣстѣпници. Ако не сж напълно прѣдадени на своята крайна натура, твърдѣ е възможно да умратъ спокойно на лѣглото си.

Нека раздѣлиме хората на двѣ голѣми категории: инстинктивнитѣ (иматъ голѣмитѣ си прѣсте къси) и волносъзнателнитѣ (иматъ голѣмитѣ си прѣсте дълги). На първитѣ е твърдѣ мѣчно да се даде върху тѣхнитѣ дѣла точни диагнози, защото, ако инстинктивнитѣ имъ сж тихи, тѣ се подчиняватъ повѣкога на външни воли, които, споредъ това, дали сж благотворни или злотворни, ги водятъ къмъ сполука или гибель. Но когато инстинктивнитѣ сж силни и буйни, инстинктивнитѣ ставатъ неукротими независимци и тѣ вървятъ като кораби безъ кормило; ако брѣговетѣ, къмъ дѣто ги тикатъ вѣтроветѣ, сж добри, толковъ по-добрѣ! но по-често тѣ погибватъ въ подмолитѣ. Така може да се обясни нещастната сѣдба на нѣкои велики художници прѣкрасно надарени, на които е липсвало за да се приближатъ до брѣговетѣ, дѣто царува миръ и цѣвтятъ лаври, само направляющата, кормийската способностъ. Сѣдбата на жената като е подчинена на сѣдбата на мъжа, като нѣма тѣй да се каже своя собствена сѣдба, нейната ржка, която бива толкова ясна за психолога, събрква много често хиромантеца въ областѣта на фактитѣ.

Въ съзнателнитѣ личности, надарени съ воля, достатъчно е, по изучването на знацитѣ, да се упознаятъ подробно тѣхнитѣ наклоности, щото заключеніята по тѣзи прѣсмѣтания, като нищо въ тѣхъ не е подхвърлено на случая, да бждатъ точни. Но волята, всѣкога дѣятелна, често побѣдителна, е една опасна дарба въ лошитѣ лица. Въ ржцѣтѣ, които иматъ голѣмитѣ си прѣсти дълги, забѣлѣжватъ се по нѣкога за една година измѣнения въ линиитѣ: волята е подѣйствала. Да искашъ, да се надѣвашъ, да имашъ довѣрие въ себе си и да *имашъ воля*, ето секрета на чуднитѣ успѣхи.

Хирогномонията, изучване формата на ржцетѣ, е най-малко хипотетическата частъ на хиромантията; щомъ се изслѣдватъ линиитѣ (рѣзкитѣ), тя става твърдѣ много сложна, твърдѣ много безкрайна, щото да забърка и най-силнитѣ. Най-сетнѣ, единъ прѣвъзходенъ хиромантецъ нѣма да прѣнебръгне, за да се води, да наблюдава чертитѣ на лицето, цвѣта на очитѣ, тоя на космитѣ, звука на гласа, стойката и почерка. Той така ще контролира бѣлѣзитѣ, които е намѣрилъ въ ржцѣтѣ.

Тѣй както я практикуватъ обикновенно, хиромантията не е освѣнъ едно салонно забавление, забавление приятно, понеже ви позволява да държите дълго врѣме въ своята нѣкоя нежна женска ржка и да говорите единъ смѣлъ езикъ, какъвто при други условия жената навѣрно не би търпѣла.

Вѣрвайте въ хиромантията, но се съмнѣвайте въ хиромантицитѣ!

Жулиенъ Леклеркъ.

Слѣдъ това автора излага заедно съ фотографитѣ на ржцѣ отъ знаменити съврѣменици (Бертелло, Александръ Дюма синъ, Емилъ Зола, Франсуа Коппе, Пюви де Шаванъ, Августъ Роденъ, Жицъ, Режанъ, Роже—Микло) прѣдсказанията и означенията, които една прочута хиромантка, Г-жа Тебъ, направила за всѣка една отъ горнитѣ личности, само

по разглеждането на ржцѣтъ. Автора ѝ ги занесълъ фотографирани, безъ да ѝ обади чии ржцѣ сж тѣ. Само, понеже има много тънкости, които фотографията не може да прѣдаде, той ѝ казалъ, че сж ржцѣ на мислители и артисти. Описанията, които е направила Г-жа Тебъ за горнитѣ личности, сж много интересни и почти точно отговарятъ на дѣйствителността; но тъй като тѣхнитѣ подробности иматъ значение по-вече ако се напечататъ и фотографиитѣ, то ний оставяме непрѣведена тая часть.

Медиума Е. Самборъ въ Варшава

(Изъ "Revue Spirite").

Господине Редакторе,

Нѣколко врѣме слѣдъ сеанситѣ на Проскуровъ, описани въ вашето списание „Revue Spirite“, имяхъ случай да се запозная съ единъ много добъръ медиумъ, именно: Г-нъ Е. Самборъ. Той се радва на голѣма репутация въ нашитѣ голѣми градове и за него имало една доста голѣма полемика въ пресата.

Въ 1894 г. Юний мѣсецъ спиритическия кржжожъ отъ Санъ-Петербургъ ми прати този медиумъ за изпълнение на петъ сеанса.

Прѣди да ви изложя подробноститѣ на нѣкои много интересни феномени, получени чрѣзъ горѣспомѣнатия медиумъ, позволете ми, Господине Редакторе, чрѣзъ вашия органъ, да прѣдпазя, ако е възможно, спиритическитѣ кржжожци отъ голѣми неприятности, подобни на онѣзи, които прѣтърпѣхъ азъ, т. е. да не чуютъ оскърбителната клѣвета, че производатъ съ медиуми подкупени.

Мили братя! Бждете внимателни въ избора на присѣдствающитѣ публицисти въ вашитѣ сеанси; болшинството отъ тѣхъ, като сж научени да налагатъ своитѣ идеи и възгледи на обществото, жела-

ятъ непременно да изпълняватъ същата роль и на спиритическитѣ сеанси и да заповѣдватъ като непоколебими господари прѣзъ врѣмето на опититѣ.

Тѣкмо единъ подобенъ публицистъ ми се случи.

Този человекъ, безъ да се потруди да вникне ни най-малко въ нашитѣ изслѣдвания, à priori считаше за шарлатанство всѣкое явление, което произхождаше въ тъмнината. Отъ друга страна, неговия колега ни учеше, че естествознанието и физиологията сж достаточни да рѣшатъ медиумическия въпросъ.

Моитѣ сеанси, които не се управляваха споредъ мнѣнието и желанието на нашитѣ двама критици, тѣ въ прессата ги наричяха: Едно развлѣчение, състояще отъ любители на музиката; тѣ казаха още, че азъ съмъ центра на единъ шарлатански кръжокъ и проч....

1. *Отстранение на медиума.*

Нашето събрание състоѣше отъ четирнайсетъ, души въ това число и медиума.

Ние съставихме единъ доста голѣмъ кръгъ, безъ да положимъ рѣцѣтъ на масата, която стоеше върѣдъ сгаята и бѣше снабдена отъ разни потрѣбни прѣдмѣти, съ които можеха да се ползватъ невидимитѣ сили.

На масата стоеше една китара, една армоника, единъ рченъ органъ единъ тѣпанъ е една тропета. Върѣдъ голѣма свѣтлина ние нѣколко врѣме седѣхме единъ до други като дръжехме рѣцѣтъ си на колѣната, когато медиума ни прѣдложи да образуваме съ рѣцѣтъ си вѣрига; малко по-послѣ ни заповѣда да изгасимъ лампата. Въ една дълбока тъмнина се показваха слѣдующитѣ явления: разни пипания, искри, звѣзди, които образуваха разнообразни вида зигъ-загъ, пламъчета, облаци, удари и единъ гласъ, който ни съобщаваше шепнишкомъ разни нѣща отнасящи се до присѣтствующитѣ или до медиума.

Пипанията не се простираха освѣнъ до четвъртата или петата личностъ, която сѣдѣше около ме-

диума. Гласовѣтъ дохождаха отъ къмъ дѣсната страна на медиума до упитѣ на нѣкои отъ помежду насъ. Свѣтлинитѣ бѣха ясно видими и отъ разни видове.

До гдѣто се продължаваха тѣзи феномени, контрольоритѣ на медиума, отъ една страна, знаменития математикъ Гобиевоски, отъ другата, делегата на полския вѣстникъ „Правда“, обявиха на присѣтствуещитѣ, че медиума се повдига на въздуха много високо. Тѣ се принудиха да станатъ прави и да простиратъ ржцѣтъ си, колкото бѣше възможно по-високо, за да могатъ да го достигнатъ, и най-послѣтъ почнаха да се катерятъ по своитѣ столове, защото медиума продължаваше да се въздига по-високо и по-високо.

Въ сжщо врѣме онѣзи, които сѣдѣха отъ дѣсната страна близо до Г-на Матюозевски, приближиха се къмъ медиума за да провѣрятъ факта; медиума висеше надъ тѣхъ въ най-високитѣ пластове на въздуха. Най-послѣ ржцѣтъ на всичкитѣ присѣтствуещи като се допрѣха до медиума, той се спусна надъ рамената имъ. Слѣдъ това ние съгледахме, че високо на тавана имаше малки фосфорически облачета. Въ едно подобно въздушно положение този сжщия медиумъ билъ фотографиранъ въ Петербургъ съ свѣтлина получена отъ магнезиумъ.

На вѣрно редакцията на „Rebus“ притежава казаната фотография.

2. Звуковѣтъ на китарата въ пълна свѣтлина, а звуковѣтъ отъ другитѣ инструменти въ сжзвршенна тъмнина.

Тѣй като медиума се уморяваше твърдѣ скоро и често искаше малко врѣме за отдихъ, всѣкой сеансъ биде подраздѣленъ на нѣколко части. Сеанситѣ се продължаваха отъ деветъ до три часа слѣдъ полунощъ.

Обикновенно всѣкой сеансъ се почваше съ пълна свѣтлина; по тѣзи причини всѣкой пътъ трѣбва-

ше да се чака доста време до проявлението на разнитѣ феномени. Само едно явление се случи съ пълна свѣтлина; това бѣше звуковетѣ на китарата, която стоеше на една масса верѣдъ нашия кръжокъ.

Единъ отъ присѣтствующитѣ каза, че му се струва да слуша едно легко трептение по жицитѣ на китарата.

Ние всички обърнахме вниманието и очитѣ си къмъ инструмента. Слѣдъ малко една жица произведе звука, малко по-послѣ една друга; тѣхното трептение се виждаше ясно; това дѣйствиe се повтори много пѣти по наша просба. Слѣдъ малко изгасихме лампата и внезапно се чуха силни звукове, като да играеше нѣкой съ всичкитѣ си прѣсте по всичкитѣ жици. Най-послѣ китарата падна долѣ и почна да пълзи отъ рѣка на рѣка между присѣтствующитѣ. Нѣкои отъ помежду насъ запѣха; тутакси тѣпана, който тѣй сѣщо стоеше на массата, почна да придружава пѣсенъта. Армониката, висеше на въздуха и рѣчния органъ пѣтуваше отъ едина съсѣдъ до другия, като отъ време на време произвеждаше слаби звукове.

3. Музыка въ кутия свита, безъ да е акордирана.

Прѣзъ времето на сеанситѣ всѣкога устроявахме хоръ и пѣене, а споредъ мнѣнието на делегата на вѣстникъ „Правда“ ние пѣехме всѣкога *Devotion chantanaise*. Уморени отъ разнитѣ пѣсни, ние акордирахме музиката, която свирѣше разни малки пиеси и която притежавахъ отдавна.

Тѣй като мотива бѣше вече на свършека и бѣше станало късно, повечето отъ насъ не желаяха вече да пѣятъ; но нѣкой си прѣдложи да се акордира изново музиката; на това, азъ станахъ да изпълня желанието му, когато медиума ми каза: „излишно е, положете кутията долѣ при мене, може би музиката ще засвири безъ да бѣде акордирана“. Азъ положихъ музиката долѣ, само една стѣпка далечъ,

отъ медиума задъ гърбината му, и се върнахъ на мѣстото си.

Слѣдъ една минута медиума почна да въздиша силно и да се мята още по-силно неволно. Въ кутията се чуха звукове, слѣдъ малко се чуха нѣколко ноти, и внезапно тя млъкна; безспокойствието на медиума се увеличи; ненадѣйно кутията се плъзна подъ стола на медиума и се довлѣче до четвъртата личностъ отъ жъмъ дѣсната страна на медиума. Тогава за голѣмо наше удивление, музиката почна да свири ясно, слѣдъ като се акордира сама. „Спри!“ каза повѣлително медиума, музиката спрѣ на половина.— „Свири!“ повтори, и музиката продължи да свири.— „Млѣкни!“ се провикнаха отъ около, и музиката млъкна. „Свири!“ и тя изново засвири. Съ една дума опита биде провѣренъ отъ всичкитѣ присутствующи и всѣкога съ успѣхъ.

Най-послѣ дойде и моя редъ.—Искате ли да ви кажа едно нѣщо? казахъ азъ; азъ като ступанинъ не съмъ никакъ удовлетворенъ. Тази вечеръ трѣбва да получимъ нѣкое явление по-ясно. Тѣй като въ репертуара на музиката има една полка, заповѣдвамъ на музиката да я засвири съвсѣмъ силно; веднага цилиндра на музиката почна да се върти; въ началото полегка и безъ опрѣдѣлени звукове, като да опитваше нѣкои ноти отъ нѣколко пиеси; най-послѣ, като намѣри първитѣ ноти отъ пожеланата пиеса, музиката засвири полката. Въсхищението и удивлението бѣше всеобще отъ тѣзи толкосъ любопитни явления, и вслѣдствие на всичко това написахме протокола. Този протоколъ запрѣтено ми е да го публикувамъ.

4. Нагръбника на единъ столъ прѣкаранъ на лажета на единъ отъ присутствующитѣ, на когото ржката се съединява съ ржцѣтъ на другитѣ.

Относително този опитъ четохмѣ любопитни вѣща въ С.-Петербургската пресса, за това съ нетър-

пение очаквахме това явление. Всички ние съднахме и държахме ръцѣтъ си образующи вѣрига. Медиума бѣше много расположенъ; явленията се послѣдваха безъ прѣустановка; блѣстящитѣ искри прѣдставляваха миниатурна иллюминация.

Слѣдъ малко медиума падна въ трансъ; той се движеше тѣй силно, щото контролѣоритѣ едва можеха да го дръжатъ. Пипанията ставаха многочислени. Всѣка минута, нѣкой отъ насъ се обаждаше, че е опипанъ, или му теглатъ брадата, или му отниматъ очилата. Внезапно медиума, постоянно окръженъ отъ своитѣ контролѣори, остави стола си и попита лѣвия си съседъ, дали не желае да прѣкара на ржката му стола си, който бѣше жълтъ и съ дългообразна гърбица. Запитания веднага се съгласи, и слѣдъ малко ни обади, че чувствува на ржката си прѣкаранъ стола, при всичко, че тази сжщата ржка я дръжеше силно ржката на медиума.

Ние искаме отъ невидимитѣ сили позволение да запалимъ свѣщъ и провѣримъ съ собственнитѣ си очи извънредния този опитъ, и дѣйствително стола на медиума висеше на лажета на посѣтителя.

Тука проникването на материята прѣзъ материя бѣше очевидно. Медиума се чувствуваше съвсѣмъ слабъ.

5. Единъ вззелъ свързанъ отъ само себе си на едно парче врѣвъ, на което двата краища бѣха присъединени съ червенъ воскъ.

Сега ще поговоримъ за едно явление отъ найчудеснитѣ и най-достозабѣлжителнитѣ, нѣкога изпълнено отъ професора Цьолнеръ, астрономъ въ Лайпцигъ. Именно:

Единъ възелъ направенъ отъ една невидима сила върху едно парче врѣвъ, на което двата краища бѣха закрѣпени съ воскъ.

Този толкова чудесенъ феноменъ случи се въ нашия послѣденъ сеансъ съ Самборъ.

Слѣдъ първата частъ на сеанса, не богата отъ явления, подадохъ чай.

Въ врѣмето, когато бѣхме всички около массата и пиѣхме чай, Самборъ ми поиска една визитна картичка. „Ако тя ще ви послужи за нѣкой опитъ, му отговорихъ, по-добрѣ ще бѣде да поискате една подобна картичка отъ нѣкого отъ присѣтвующитѣ.— То не е никакъ важно, чия е картичката, продължаваше да казва Самборъ; опита ще се изпълне тѣй, щото притежателя на картичката нѣма да вземе никакво участие.“

Волею-неволею отидохъ да трѣся една моя визитна картичка.

Когато се върнахъ въ стаята на сеанситѣ, забѣлжихъ, че единъ отъ присѣтвующитѣ, тѣмъо делегата на списанието „Правда“, се разговарѣше съ Самбора близо до массата. Първия държеше на ръцѣтъ си едно парче врѣвъ, печатъ и една запалена свѣщъ; втория една визитна карточка и червенъ воскъ. Азъ попитахъ, защо всичко това, тѣ ми отговориха, че на гладкото парче врѣвъ, свито на двата края и на което двата края щѣха да бѣдатъ прикърпени на картичката, принадлежаша на Г-на делегата, щѣло да се образува отъ само себе си единъ възелъ: взела на Цоллнера.

Слѣдъ изпълнението на всичкитѣ тѣзи приготовления, всички присѣтвующи, като почнемъ отъ самия делегатъ, притежателя на картичката, за доказателство, че въ всичко това нѣмаше никаква шарлатания, се подписаха на задната страна на картичката.

Врѣвътъ съ картичката, добрѣ закрѣпени, бидоха закачени на единъ гвоздъ подъ едно огледало и слѣдъ това всички сѣднахме на мѣстата си, за да продължимъ сеанса прѣустановенъ по причина на чая.

Слѣдъ петнайсетъ минути, нѣкой малки явления се показаха въ стаята; медиума запали свѣщъта за да прѣгледа врѣвътъ: взела го нѣмаше още. Медиу-

ма заповѣда да турнатъ примката на неговата шия; и слѣдъ като изгаснахме свѣщъта почкахме нѣколко минути още; нашето нетърпение бѣше безъ граници.

Запалихме изново свѣщъта, нѣ възела не бѣше връзанъ, при всичко, че връвта се намираше на шията на медиума.

Примката тѣй запечатана биде прѣжарана на шията на единъ другъ отъ присѣдствующитѣ, който стоеше отъ лѣвата страна на медиума.

Въ пълна тъмнина чакахме доста време измъчени отъ любопитство и нетърпение. Медиума, прѣвъ този промежутъкъ, попита лѣвия си съсѣдъ: „Желашъ ли, Господине, щото моя столъ да се намѣри прѣжаранъ на вашата ржка?“ — „Да, желая“ отговори машинално съсѣда; и въ сжщата минута усѣти, че стола на медиума се прѣжарва на неговата ржка, при всичкото му старание да дръжи силно прѣвъ всичкото време ржката на Самбора. Запалиха изново свѣщъта и всички провѣриха явлението.

Делегата съ голѣма гордостъ оставяше да наблюдаватъ стола, който висеше на ржката му.

Всички заняти съ стола забравиха минутно картичката съ примката. Нѣ внезапно всички се провикнаха: „Елате, елате да видимъ, може възела да се е направилъ“.

Бързо вдигнаха примката и намѣриха възела готовъ.

Делегата прѣвъ грабна връвта и почна да я прѣглежда внимателно, нѣ не знамъ по какви съображения и цѣль той строши единия край на печата, който дръжеше крайщата на въжето и искава своето заключение тѣй: *че по всѣка вѣроятностъ възела бѣше скритъ подъ печата, и че медиума като чуни малко печата можелъ да потѣгли възела къмъ срѣдата на примката.*

Излишно е да кажемъ, че медиума подъ никой начинъ не можеше да направи това, защото двѣтѣ

му ржцѣ силно ги дрѣжаха неговитѣ съсѣди. Нѣ като *Господинъ делегата тѣй искаше, то непременно трѣбваше да бѣде споредъ неговото желание!*

Като забѣлѣжихъ неговата постѣпка, попитахъ го, *защо се подписа на картичката като подозряваше тука шарлатанство?*

„Азъ се подписахъ, кава той, за да покажа, че картичката бѣше моя“.

То бѣше излишно, защото името на притѣжателя бѣше напечатано на картичката.

Тѣй се сврѣпи този сеансъ, който не ме удовлетвори никакъ.

Въобще тѣзи сеанси ми причиняваха голѣми неприятности.

Тѣзи Господа журналисти, като не можаха да опровѣргнатъ явленията, които въ дълбочината на душата си припознаваха за истински, нито се осмѣляваха да нападнатъ медиума, когото безпрѣстанно дрѣжаха въ ржцѣтъ си, тѣ за да покажатъ своята антипатия къмъ спиритизма, обърнаха своитѣ нападения къмъ менъ, като ме обвиниха *че азъ не знамъ да управлявамъ сеансите*.

Тѣ, освѣнъ че ме нападнаха съ най оскърбителни думи чрѣзъ своитѣ журнали, нѣ още се потрудиха да печататъ юмористически сатири противъ мене, и всичко това защото желаетъ да откриешъ истината.

Прѣдразсѣдѣцитѣ, колкото глупави и да сѣ тѣ, сѣ страшно упорити!!!

Варшава, 10 Ноември 1894 год.

Witold Chlopiski.

Прѣвела: Ананасия Д-ръ Желѣскава.

Раздвоение на душата отъ тѣлото.

(Изъ Revue Spirite)

Прѣзъ зимата на 1886 г. азъ бѣхъ на гости при родителитѣ си въ Римъ.

Една вечеръ, когато се чувствавахъ малко нерасположена, лѣгнахъ по-рано отъ обикновено; майка ми, прѣди да лѣгне, дойде да ми каже легка нощъ. Тя, като мислѣше, че не бѣхъ достатъчно покрита за да се сгрѣя и испотя, ми се помоли да се покрия по-добрѣ съ нѣкоя покривка още. Но азъ, въпрѣки всичкитѣ грижи на майка си, постоянствовахъ да останана тѣй, както си бѣхъ, като я увѣрявахъ, че се чувствамъ много добрѣ тѣй. Майка ми си стиде като ме увѣри *убѣдително, че трѣбва да се покрия по-вечко.*

Азъ заспахъ веднага.

Нѣколко стѣпки далечъ отъ моя креватъ, на дѣсно, имаше една тоалетна масичка, на която обикновено турвахъ нощната лампа. Слѣдъ нѣколко часа спокоенъ сънъ, азъ се събудихъ, и моето удивление нѣмаше граници, когато видѣхъ моята майка, Роза Парато Бруна, облѣчена въ една съвсѣмъ прозрачна бѣла рокля, и съ една малка лампичка на рѣцѣтѣ.

Тя стоеше много близко до тоалетната масса и ме гледаше.

Азъ бѣхъ съвсѣмъ будна и съ очи съвсѣмъ отворени гледахъ прѣдъ себе си майка си.

Искренно исповѣдвамъ истината, че много се уплашихъ, защото веднага се усѣтихъ, че не бѣше сжщата ми майка, но нейното подобие, или нейния *фантомъ.*

Азъ помня много добрѣ, че уплашена обърнахъ си лицето къмъ стѣната и се покривъ прѣзъ главата треперяща. Най-послѣ полегка-легка се насърчихъ, погледнахъ още единъ цѣтъ, нѣ видѣнието нѣмаше го вече.

Другия денъ разказахъ на майка си нощното видѣние и въ какво облѣкло бѣше тя облѣчена.

На това тя ми каза, че заспала много загрижена относително моето здравие, като мислѣла и горѣщо желаяла да ме посѣти прѣзъ нощта още единъ пѣтъ и ме покрие догдѣто спѣхъ; нѣ тя не изпълнила това желание отъ страхъ, да не би да ме събуди като отваря вратитѣ.

Майка ми не запомнила отъ този случай нищо друго, освѣнъ, че се събудила прѣзъ нощта крайно уморена, също както, когато сънуваме лоши и неприятни сѣнища. Тя никакъ не е била сомнамбулка, и послѣ азъ не видѣхъ нейното тѣло, нѣ нейното переспери или звѣздното ѝ (астрално) тѣло, което бѣше толкова прозрачно, щото виждахъ прѣзъ него тоалетната масичка.

Прѣведа Ан. Д-ръ Желѣскова.

Спиритизма наука ли е или религия?

Въ статията си „Наука и Религия“ въ кн. I год. V, ний зачекнахме този въпросъ и доста нагледно доказахме, че медиумическитѣ факти сами по себе си, както всички факти на свѣта, не сѣ нито религиозни нито противурелигиозни, или по добръ тѣ даватъ почва и на религиозни и на противорелигиозни теории, споредъ туй, отъ каква гледна точка ги разглежда единъ човекъ и какъвъ уметвецъ складъ има. Споредъ това, ний доказахме, че спиритизма като сборъ отъ дѣйствителни факти, които искатъ наложително своето строго и критично анализиране, е прѣди всичко наука. Но види се, че туй толкова ясно излагане не се е разбрало добръ отъ нѣкои, защото често слушаме пакъ да изкарватъ спиритизма като нѣкое ново религиозно учение, което иска да си създаде култъ.

Трѣбва да се обяснимъ. Че дѣйствително цѣла една школа въ Европа и Америка се [стрѣми да даде на спиритизма религиозна тенденция, като вади заключения съ религиозно съдържание отъ фактитѣ, това никой не отрича. Особенно въ Франция това религиозно тѣчение е взело връхъ. Съчинението на Аллана Кардежа, „Книгата на Духоветѣ“, е библията на това религиозно тѣчение. Но какво показва това? Дали, че медиумическитѣ факти *необходимо* водятъ къмъ религиозни заключения? Не, а само, че тѣ по самото си естество сж такива, че даватъ почва на религиозни заключения. Твърдѣ малцина сж тѣзи, които, като се убѣдятъ, че тѣй нарѣченитѣ умрѣли сж живи още, само че невидими, нѣма да се почувстватъ религиозно настроени. Когато учени и високопоставени хора сж дошле до подобни настроения, какво остава до мнозинството, до среднитѣ и прости маси отъ населението, които не сж способни май да мислятъ строго логично и които прѣди всичко трѣсятъ спиритизма като религия, а че сѣтнѣ като наука? Не трѣбва да забравяме при туй, че тѣжкитѣ социални условия, въ които на края на XIX вѣкъ се мѣчи чловѣчетството, настройва отчаянитѣ и убити духове на хората къмъ религиозностъ и мистицизмъ, което помага още по-вече да придаде на всѣка нова наука религиозенъ колоритъ. Реакцията противъ безбожието, противъ отрицанието на всѣкаква разумна сила въ управлението на свѣта, сжщо се отразява доста силно. Така щото нѣма нищо чудно, дѣто едни такива факти, като медиумическитѣ, които доказаха сжществуването на невидими разумни сили, дадѣха почва на всѣкакви религиозни доктрини и обяснения, подъ формата на които и спиритизма се распространи и продължава да се распространява изъ мнозинството. Но ако спиритизма е взелъ религиозна форма между маситѣ на чловѣчетството, то не значи, че въ самата си сжщностъ е религия. Не като религия го разглеждатъ Аксаковци, Ломбровов-

ци, Ришевци, Уоллесовци, Круксовци и толковъ други. Не за спиритизма—религия се съставятъ разни общества и академии, съ цѣль да събиратъ доказателства за потвърждение на истината, а за спиритизма—наука. Въ строго контролиранитѣ сеанси съ Евзаниа Паладино, съ Самборъ, съ толковато други медиуми въ Италия, Белгия, Англия, Франция, Германия и Руссия се трѣси доказването на спиритизма като експериментално потвърдена наука, а не като религия.

И тъй, спиритизма е прѣди всичко наука. Като наука той чука на вратата на академитѣ и обществата и иска своето официално припознаване. Като наука той не може, напримѣръ, да доказва има ли Богъ или нѣма, свободна ли е чловѣшката воля или не, нито да въвежда култове и обряди въ чловѣчеството; като наука той доказва само едно нѣщо: *че има въ природата едни нови и чудесни нагледѣ явления, които се произвеждатъ не само отъ непознати до сега сили, но отъ разумни сили и то независими разумни сили.* Това спиритизма го доказва съ неопровержими факти и опити на ржка и за това е именно наука. Всички други останали вѣрвания, като прѣраждането, съществуването на Бога, свободната воля, разредитѣ и живота на Духоветѣ не се доказватъ научно и за тѣхъ остава всѣки чловѣкъ самъ да си прави заключения и ако иска да вѣрва, ако иска да не вѣрва. Ако сега мнозинството отъ спиритиститѣ вѣрватъ въ всички тѣзи недоказани научно нѣща и сж наклонни къмъ религиозни настроения, то не сж виновни за това фактитѣ.

Другъ е въпроса, дали обстоятелството, дѣто спиритизма взема между мнозинството религиозенъ характеръ, е добро явление или лошо. Разрѣшението му зависи пакъ отъ гледната точка и умствения складъ на всѣкиго отдѣлно. Набожнитѣ хора ще намѣрятъ, че е добро, безбожнитѣ — че е лошо. Ний само това ще забѣлѣжимъ, че религиозния колоритъ

на спиритизма е най-свършененъ: тамъ нѣма никак-ви обряди, никакви формалности, никакви догми. Все-ки, който чрѣзъ логически заключения е дошелъ да повѣрва въ съществуването на Бога и въ свърза-нитѣ съ него морални задължения, както и въ без-смъртието на душата, той е и спиритистъ религио-зникъ. Тука всичко е оставено на свободното и прос-вѣтено вѣрване, като се допускатъ всички съмнѣния на ума да провѣрватъ, да анализиратъ, да отхвър-лятъ. По тоя начинъ религиозния характеръ на спи-ритизма е цѣла революционна реформа въ отношение къмъ старитѣ религии, които не допускатъ свобод-ното мислене и критикуване, а изискватъ наложи-телно вѣрване. Той е въ моралнитѣ си начала най-чистия „Христианизмъ“, тъй, както е излѣзълъ изъ устата на Христосъ, безъ обряди, безъ догми, безъ формалности, очистенъ отъ всички средневѣковни заблуждения и прѣсѣтъ чрѣзъ философското сито на XIX-ия вѣкъ.

И тъй, спиритизма е прѣди всичко наука. Като такъвъ, той се налага чрѣзъ строго провѣрени фак-ти и опити. Той е експериментална наука, която ра-но или късно ще се признае официално.

Като религия, както мнозина теоретисти го рас-пространяватъ, спиритизма остава частна работа на всеки одного и се основава върху личното свободно вѣрване и умозаключение. Тамъ науката не се мѣси.

В.

По материалното подобрене на журналистиката ни.

Въ кн. XI-XII отъ сп. „Дѣло“ има помѣстена една статия отъ г. Юр. Ивановъ, въ която той прѣд-лага да се въведе единъ практически способъ за съ-бирането на абонаментитѣ. Ний привеждаме тукъ неговитѣ собствени думи:

„Способа, който мислимъ ей сега да покажемъ, ще прѣмахне всички изброени до тукъ неудобства

и ще даде възможност на нашата периодическа преса да съществува на свои собствени сръдства. Тоя нашъ способъ има това прѣимущество, че изключава всѣкакви подвижни агенти и журналистически агенции, улеснява абонатитѣ, както и издателитѣ, събирането става най-лесно, най-бързо и най-евтино, отколкото при всѣки другъ способъ. Ето какъвъ е тоя способъ: Събирането абонаментитѣ да става чрѣзъ пощата по слѣдующия редъ: Телеграфо-пощенския отдѣлъ да отпечата квитанционни журналистически книги, които да продава на редакциитѣ всѣка една книга по 10 лева и въ книгата да има по 100 квитанции. Тѣзи книги ще бждатъ така отпечатани, щото, слѣдъ като редакцията издаде квитанция, да ѝ остане кочанъ. Отъ кочана ще се откъсва квитанцията, която ще има сжщо едно талонче и единъ бонъ. Талончето и бона сж нуждни на телеграфо-пощенската станция, която ще прибере абонамента, когато се плати отъ спомоществателя на вѣстника или списанието. Това ще обяснимъ по-долу. Кочана, талончето, бона и квитанцията ще бждатъ така отпечатани, щото да могатъ да служатъ на всички вѣстници и списания. Тѣ ще носятъ и нумера, които ще се поставятъ отъ редакцията, която ги издава.... Редакцията ще си купи, да прѣдположимъ, 500 квитанции или 5 книги, защото толкова абонати има, и ще плати 50 лева. Тя ще приготви и издаде квитанциитѣ само слѣдъ като сж се истѣкли 3 мѣсеца отъ какъ е почнало да излиза изданието... Всѣка една квитанция ще се издава само за три мѣсечния абонаментъ, слѣдователно, за всѣки спомоществателъ редакцията ще издаде прѣзъ годината четири квитанции..... Слѣдъ като приготви квитанцията, редакцията ще я откъсне, но заедно съ талончето и бона, така щото на квитанционната книга ще остане за редакцията само кочана. Така откъсната квитанцията (заедно съ талончето и бона), слѣдъ като се сгъне и прилѣпи (това ще бжде така напра-

вено още при отпечатването имъ), редакцията на гърба ще означаи отъ кого трѣбва да се събере суммата. На гърба на квитанцията ще се отбѣлѣжи и отъ коя редакция е издадена, както и да бжде отпечатано 10 стотинки пощ. марка, та да прѣдставлява квитанцията отъ себе си отворено писмо съ отговоръ. Така приготвено вече писмото (квитанцията съ бона и талончето), се прѣдава на пощата, която го прѣпраща на оная станция, дѣто живѣе абонатина, споредъ адреса. Послѣдната станция, като го получи, прѣдава го по бѣлѣжка на разносвача, за да събере суммата означена въ квитанцията. Разносвача, като вземе паритѣ, откъсва квитанцията и я прѣдава на спомоществателя, а паритѣ заедно съ талончето и бона повръща въ станцията. Послѣдната прибира паритѣ, издава бонъ за такава сжщо сума, испраща го въ надлѣжната редакция, а талончето задържа като оправдателенъ документъ, че е дала журналистическия бонъ, както сж жочанитѣ на обнаовенитѣ пощенски бонове. Съ тоя бонъ редакцията ще може да истѣгли суммата отъ която и да би било пощенска станция. Ако абонатина откаже по каквато и да било причина да внесе абонамента си, тогава квитанцията, заедно съ талончето и бона, се връща обратно на редакцията, която ги е издала, като се унищожатъ и се пише върху квитанцията думата „отказва“. Остава тогава на редакцията да дири паритѣ си по сждебенъ редъ, или да српѣ испращането на изданието си на такъвъ неисправенъ длѣжникъ...

Г. Бобчевски, който прѣдлагаше въ журналистическия конгрессъ основаването на особенни агенционни бюра изъ по-главнитѣ градове, намира горния способъ, че не постига цѣльта си. Какво ще се прави съ тоя абонатъ, който каже на разносвача: „азъ ще ги пратя направо въ редакцията“, или по какъвто и да е начинъ избѣгне хитро плащането?—пита г. Бобчевски;—или ако абонатина е отишелъ въ се-

ло?—Споредъ насъ, тѣзи случаи не могатъ да намалятъ полезността на г. Юр. Ивановия способъ, защото съ него автора не претендира да дава едно всеобщо осигурително сръдство въ събирането на всички абонаменти, а само едно по-лесно сръдство за събиране на *голъмата частъ* отъ абонаментитѣ. Че ще има една *малка частъ* абонаменти, които ще бждатъ несъбрани по една или по друга причина, то всѣки журналистъ си го знае отъ рано: главното е да бжде колкото се може по-малка тая частъ. Никое сръдство, нито даже агенциитѣ, нѣма да я махнатъ съвършенно; въпроса е само да се намали.

Мжчно е да се прѣдвиди, дали голъмата частъ отъ абонаментитѣ ще бждатъ акуратни и честни въ исплащането си абонамента по г. Юрд. Ивановия способъ, или и тогава мнозина ще се отказватъ; но за всѣки случай, тоя способъ ни отървава отъ разнитѣ агенти и дава на всѣка редакция да разбере ясно положението си: кой си плаща честно и кой не, на колко сигурни абоната може да расчита и пр. А тѣй, както се кара до сега, много редакции сж въ мжгла и не могатъ да си дадатъ точно отчетъ, дали списанието имъ има шансъ да се распространи или не, дали причината за несполуката не лѣжи въ недобросъвѣстността на агентитѣ и пр.

Ний ще забѣлѣжиме само нѣщо по практическата страна на квитанциитѣ. Защо да се издаватъ непрѣменно четире квитанции на годината? Едно списание или вѣстникъ, що иматъ по 24 лева годишенъ абонаментъ, съ 10 ст. разноси ще събиратъ съ всѣка квитанция по 6 лева, а едно списание или вѣстникъ, които иматъ по 2 лева годишенъ абонаментъ, за да си го събератъ ще трѣбва четире пжти повече разноси да направятъ и четире пжти повече трудъ! Това е крайно непрактично. Най-добрѣ е да се опрѣдѣли, всѣка квитанция да не наминава суммата 2 или 3 лева, така щото редакцията да испраща на годината толкозъ квитанции и прѣзъ та-

къвъ срокъ, колкото е нужно да се напълни суммата на годишния абонаментъ: сп. „Звѣздица“ ще праща единъ пжтъ прѣвъ годината за своитѣ 2 лева, а в. „Свобода“—всѣки мѣсецъ по една квитанция за 2 лева, за своитѣ 24 лева. Съ туй се постига напълно цѣльта: да се прибира абонамента на малки сумми.

Относително такива случаи, за каквито спомѣнава г. Бобчевски: 1) когато абонатаина отсъства въ село или другагдѣ; 2) когато каже, че ще ги прати направо въ редакцията; 3) когато не се олучи съ пари нея минута или въобще отлага плащането за по нататѣкъ;—разносвача нѣма, освѣнъ да отбѣлѣжи това и слѣдъ колко врѣме абоната ще се завърне отъ село или обѣщава да плати, и да върне квитанцията въ редакцията. Слѣдъ истичането на означения срокъ, или, ако нѣма означенъ такъвъ, слѣдъ истичането на нѣколко врѣме, каквото намѣри за добръ редакцията, тази послѣдняята нѣма, освѣнъ да испрати втора квитанция за сжщата сума. Ако и втората се възвърне неплатена, то вече се разбира, че длѣжника избѣгва просто да плати, и остава вече на нейната добра воля какъ да постѣпи.

Но има и други случаи: 1) новъ абонатъ иска и стари годишни тѣчения безъ да прѣдплаща; 2) старъ абонатъ, който остава нѣщо да длѣжи отъ вѣто; 3) нѣкой исплаща или по-малка, или по-голяма сума отъ означената въ квитанцията и пр. За първитѣ два случая, нѣма освѣнъ квитанциитѣ да бждатъ направени въ такава обща форма, щото да се приспособяватъ и за исплащане на вѣти тѣчения. Третѣйото върваме само по себе си ще се регулира, когато заведения редъ стане популяренъ.

Г. Бобчевъ въ „Ст. Планина“ прѣдлага едно едничко срѣдство: прѣдплатата. Това не е срѣдство. Ний за нашето списание строго се придържаме отъ една година насамъ това срѣдство, но само къмъ новитѣ абонати. Ами какво да се направи къмъ ста-

ритѣ абонати, които не че не искатъ да си платятъ, но никой пътъ не се съзцатъ да направятъ това въ самото начало на годишнината, ами сетнѣ полека-лека и то съ напомняне и агенти? Спрете си вѣстника, г. Бобчевъ, на всички, които не си внесатъ прѣдплата за втора година, и вижте съ колко абонати ще останете!

Свършваме съ пожелаване, по-скоро да се приложи на дѣло способа на г. Юр. Ивановъ.

С.

Два съня прѣдизвѣстителни

(Изъ „Messenger“).

Прѣзъ всичкитѣ врѣмена, у всичкитѣ народи хората вѣрвали въ сънищата. Най-познатитѣ личности въ древността не се стѣснявали да изкажатъ вѣрата си въ сънищата. Хомеръ, Библията и много достовѣрни историци сж пълни съ разкази съдържащи сънища осъществени. Това сжщо се случва и въ сегашнитѣ врѣмена.

Мемоаритѣ на личности, които сж играли голѣма политическа роля въ своето врѣме, цитиратъ доста паметни случаи прѣдизвѣставани много по-рано отъ разни сжнища.

—Ето една история, която изчерпвамъ изъ *Annali dello Spiritismo* и която надѣвамъ се ще заинтересува читателитѣ и ще имъ даде поводъ да мислятъ.

Моята история е вѣрно прѣведена отъ италиански, тя е много кратка, но съврѣменно много интересна.

Херцогъ де Нассо единъ день заповѣдалъ на служащитѣ си да приготвятъ всичко за да излѣзатъ на ловъ за диви свини. Първия надзирателъ отъ неговитѣ ловци испроси и сполучи да бѣде отстраненъ отъ този ловъ, защото казвалъ, че сънувалъ, че една дива свиня ще бѣде причина за неговата смъртъ. Когато вечерята се върнаха ловцитѣ и докараха въ

херцогския дворецъ убитото животно, надзирателя на ловцитѣ пожела да го види. Дивото животно бѣше прострено на една колца, надзирателя улови животното за ухото и каза: „Ти ли си негоднико, който щѣше да ме убиешъ?“ Но звѣра, който не бѣше врѣзанъ за колцата и бѣше доста раздрусанъ отъ пѣтя, исплѣзна се и падна, като смаза и нарани ногата на надзирателя. Слѣдъ една недѣля докторитѣ рѣшиха да ампутиратъ ногата, нѣ ранения, като не можа да принесе ампутацията, умрѣ.

Съня се осъществи, при всичко, че се взеха потрѣбнитѣ мѣрки.

Сега нека раскажа една друга история не помалко интересна. Събитията се въскачватъ на XVI вѣкъ.

Единъ день, една личностъ отъ най-благороднитѣ и богати на Италия, внезапно исчезна безслѣдно. Неговото семейство, отъ могъществениитѣ, подпомогнато отъ сѣдиитѣ и градскитѣ власти, употрѣби всичкитѣ възможни срѣдства за да го намѣрятъ, но не бѣ възможно да откриятъ ни най-малката улика.

Тѣ всичкитѣ си подозрѣния ги отнесоха на едни извѣстни негови врагове, защото чловѣкъ има всѣкога врагове, и помислиха, че тѣ го сж убили и скрили най-прѣдателски. Единъ между многото бѣше извѣстенъ и откритъ неговъ врагъ, и противъ него се въздигна общий гласъ и го обсипаха съ разни обвинения. Всѣдствие на това гражданскитѣ власти го уловиха тайно и въпрѣки неговитѣ възражения и протести, отъ вънѣшнитѣ само подозрѣния рѣшиха да го затворятъ. Главния сѣдия, който бѣше страшенъ гонителъ на прѣстѣплението, се отнасяше много строго къмъ обвиняемия и бѣше особено прѣдрасположенъ противъ него, подпомаганъ подъ влиянието на общето мнѣние. При това нови доказателства се откриха и се прибавиха на общий гласъ противъ обвиняемия. Всичкия градъ, съгласенъ съ сѣдиитѣ, осѣди обвиняемия като убиецъ. Сѣдията,

който водѣше най-жестоката борба противъ обвиняемия, въ сжщностъ не бѣше лошъ чловѣкъ, напротивъ той бѣше извѣстенъ добъръ и справедливъ сждия, но само той бѣше единъ строгъ чиновникъ, робъ на своя дългъ и прѣданъ на своята професия; той сърдечно обичаше добродѣтеля и ненавиждаше прѣстжпленията. Този сждия, една нощъ, слѣдъ като дълго врѣме размишляваше какъ да освѣти съ явни доказателства това углавно дѣло и рѣши сждбата на оня, когото държеше въ затвора на влажното сламенно лѣгло, заспа дълбоко и сънува единъ особенъ, дѣйствително извънреденъ сънь. Прѣдъ него се яви убития, чловѣка, който бѣше изчезналъ внезапно и когото считаха жертва на едно страшно прѣстжпление, и му каза: „Азъ бидохъ убитъ, то е дѣйствително, но моя убиецъ не е този, когото държите въ затвора и всички подозирате; той е мой дѣйствителенъ врагъ, неумолимъ и отчаенъ, то е вѣрно, нъ той не опятни ржцѣтъ си въ моята кръвъ, и при всичко, че азъ имамъ да се отвърщавамъ отъ него, той е съвършенно невиненъ и неспособенъ за едно подобно прѣстжпление. Моя истински убиецъ е Фабий, когото мислихъ за най-добъръ приятель. Той обичаше до безумие моята жена и, като ме считаше за едно прѣпятствие въ лошитѣ си намѣрения, той ме уби прѣдателски, съ надѣжда, че моята жена единъ пжтъ вдовица, ще да се омжжи за него. Той много се излѣга, защото моята жена ненавижда го и не усѣща къмъ него, освѣнъ едно дълбоко, отвращение. Последния пжтъ, когато се разхождахме съ него ведно въ малката гора при двореца, той ме нападна звѣрски и ме удари смъртоносно, и съ сжщото оржие, съ което ме уби, съ него изкопа подъ третия джбъ на втората аллея (и опрѣдѣли аллеята), една дълбока дупка, въ която хвърли моя трупъ и бързо го покри съ прѣстъ и послѣ съ зелена морава; нъ той остави неволно въ гроба единъ отъ своитѣ погони, който ще намѣрите вжтрѣ“.

Убития, слѣдъ като говори тѣй, изчезна, а сѣдната се събуди. Неспокоенъ и смутенъ, щомъ като се зазори стана отъ лѣглото си; той подъ влиянието на първото впечатление бѣше наклоненъ да повѣрва на своя сънъ, въ по-послѣ обикновенния му скептицизмъ го накара да се поколебае и да не погледне сериозно на този сънъ. Най-послѣ слѣдъ като размисли дълго врѣме върху въпроса и уравни въ всички причини и обстоятелства, той рѣши да се ползува отъ случая и изслѣдва и се увѣри само дали имаше нѣщо истинско въ сѣнищата, въ които простолудията има такъвъ непоколебима вѣра. Той тайно съ своитѣ подчинени отиде на сѣщото мѣсто, което му се показва на-сънѣ; тамо разровиха трупа отъ приподножието на третия джбъ. намѣриха погона и се върнаха въ града съ останкитѣ на жертвата, които погрѣбиха въ приличенъ гробъ.

Фабий, истинския прѣстѣпникъ и убиецъ, билъ откритъ и обвиненъ чрѣзъ погона, и той самъ не се двоуми да исповѣда, че той билъ истинския убиецъ. Той биде осѣденъ на смъртно наказание, което се изпълне, а лъжливия прѣстѣпникъ се отпусна на свобода прѣдъ живитѣ ржкоплѣскания на народа, който, когато го считаше за убиецъ, щѣше да го раскъса на парчета.

Ето два сѣня твърдѣ обстоятелствени и поразителни, които даватъ едно ново формално опровержение противъ старото скептическо изрѣчение: „Tout songe, tout mensonge“.

Прѣвела А. Дръ Желѣзкова.

П Р ѣ р а ж д а н и е.

Стихотворение

отъ

Викторъ Хюго

Майки въ трауръ, вашитѣ писъци биватъ чути горѣ. Богъ, що държи въ ржката си всички изгубе-

ни птичета, понѣкога възвръща на сжщето гнѣздо сжщия глѣбъ. О, майки, люлката се съобщава съ гроба. Вѣчността съдържа много Божественни тайни.

Майката, за която ще ви говоря, живѣеше въ Блуа; азъ я познавахъ въ едно по-щастливо време; кжщата ѝ се допираше до тая на баща ми. Тя имаше всички блага, които Богъ дава или позволява. Бѣха я омжжили за челоуѣка, когото любѣше. Тя имѣ единъ синъ; това бѣ незабравима радостъ.

Това първорождено лѣжеше въ една копринена люлка, майка му го доѣше; то правѣше единъ тихъ шумъ отстрани на съпружеското лѣгло; и, презъ нощта, майката растворяше душата си въ безбройни химери; бѣдна майка! и очитѣ ѝ блѣщѣха въ тъмнината, когато, безъ джхъ, безъ гласъ, безъ сънь, наведена тя слушаше като спи зарумененото дѣте. Още при-вори, тя пѣше, възхитена и горда. Тя се възлѣгваше върху стола си и нагрѣдника ѝ оставяше да се видитѣ гжрдитѣ ѝ надути отъ млѣко; тя се усмихваше на слабото дѣтенце и го наричаше ангелъ, съкровище, любовъ и хиляди лудешки нѣща! О, какъ тя цалуваше неговитѣ малки розови крачка! Какъ имъ тя говорѣше! Голичкото и прѣкрасно дѣте се смѣше и, хванато подъ мишницитѣ отъ нея, то весело отъ жолѣнетѣ ѝ се искачваше до устата ѝ, трѣперяйки като сърненце, подплашено отъ нѣкой листъ. То порастна. За дѣтетото, да расте, ще каже да се клатушка. То почена да ходи, то почена да говори. То стана тригодишно; сладка възраст, дѣто вече говора, като младо птиче, плѣска крила и полѣтява!

И майката думаше: „Моя синъ!“ и почеваше: „Вижте колко е голѣмъ! Той се учи; той знае да пиши. Той е цѣлъ дяволъ! Той иска да го облѣча като мжжъ: не ще вече момиченскитѣ си рокли. Тѣзъ мънички хора сж вече лоши! Все едно, той чете хубаво; той ще напредне: духовитѣ е; азъ го уча да чете Евангелието“

И нейнитѣ очи обожаваха тая крехка главица. И, щастлива жена, майка съ тържествующъ погледъ, тя чувстваше своето сърдце да тупа въ своето дѣте.

Единъ день—ний всички имаме такива зловѣщи дати!—Крупа, умразно чудовище, хищникъ на мраковетѣ, ненадѣйно нападна бѣлата кжца, страшень, и, като се обви около бѣдното дѣте, го хвана за гърлото. О, черна болѣст! Зловѣщо прѣдателство на въздуха, чрѣвъ който живѣиме! Кой не е виждалъ да се борять, уви! тѣзи сладки дѣчица, които свирепия крупъ души съ своитѣ смазвателни прѣсте! Тѣ се борять; тъмнината напълва полека тѣхнитѣ ангелски очи и отъ тѣхната студена устица излазя едно хъркане странно и толкова тайнствено, щото сѣкашъ се чува въ гърдитѣ имъ, дѣто замира прѣсѣкналия джхъ, ужасния пѣтель на гроба пѣещъ своята мрачна зора...

Като нѣкой плодъ, що е усѣтилъ попарването на сланата, дѣтето умрѣ. Смъртта влѣзе като единъ крадецъ и го грабна. Една майка, единъ баща, скръбъта, черния ковчегъ, челото, което се удря о стѣнитѣ, печалнитѣ стонове, които излазятъ изъ недрата,—о, думитѣ замиратъ тамъ, дѣто захваща писъка! Тишина на челоуѣшкитѣ названия!

Майката, съ убито сърдце, додѣто отстрани ѝ плачеше мраченъ бащата, стоя три мѣсеца зловѣща, неподвижна въ сѣнката, съ вторачень погледъ, мърморяща нѣщо неразбрано и гледаща сѣ сжщия жгжлъ на стѣната. Тя не ѣдеше, живота ѝ бѣ трѣската; тя не отговаряше никому; устнитѣ ѝ трѣперѣха: чуваха я съ единъ ужасъ, като говори нѣкому съ нисъкъ гласъ: „Върни ми го!“

И лѣкаря каза на бащата: „Трѣбва да развлѣчешъ това тѣжно сърдце и да дадешъ на умрѣлото едно братъ“. Мина се време, дни, седмици, мѣсеци; тя се усѣти майка втори пѣтъ.

Прѣдъ студената люлка на своя отлѣтѣлъ ангелъ, като си спомѣшъ назвука, съ който той дума-

ше: „Мамо“, тя мислѣше, нѣма, сѣднала върху лѣг-лото си. Въ деня, когато отведнѣжъ, въ нейната у-троба потрѣбна непознатото същество, назначено за нашия тлѣненъ животъ, тя поблѣдна.

„Кой е този чужденецъ?“ каза тя; следъ туй тя изписка, и падна мрачна на колѣне: „Не, не, не искамъ! Не! ти ще бѣдешъ ревнивъ! О, мой драгъ покойникъ, що земята смразява, ти ще кажешъ: „Забравиха ме вечъ, другъ вземà мойто мѣсто; майка ми го обича и се смѣй: тя го намира хубавъ, прѣгрѣща го, а азъ съмъ въ гроба!“ Не, не!“

Тѣй плачеше тази дълбока скръбъ. Деня дойде; тя роди друго едно дѣте и радостния баща извика: „То е момче!“ Но само бащата бѣше радостенъ въ кѣщи; майката стоѣше невесела; блѣдната лѣху-са, цѣла проникната отъ стария спомѣнъ, мислѣше. Донесѣха ѝ дѣтетото върху една възглавница; тя се ос-тави да правятъ съ нея каквото искатъ и му даде да сучи. И ненадѣйно, додѣто, омаломощена, забър-кана, мисляща по-вече за отлѣтялата душа, откол-кото за новия синъ, уви! и захласната по-малко въ пеленитѣ, отколкото въ плащаницата, тя думаше: „Тоя ангелъ е самъ въ своя гробъ!“—О, сладко чу-до! О, майко отново щастлива! — тя чу, съ единъ гласъ добръ познатъ новорожденното да говори въ тъмнината между нейнитѣ прѣгрѣдки и да ѝ шепне полекичка: „Азъ съмъ същия!.. Никому не казвай!...“

РАЗНИ.

Полъ Бурже, заблѣжителния френски психологъ романистъ, когото Академията избра напоследѣкъ, обнародва своитѣ впечатле-ния отъ пѣтешествието си въ Американскитѣ Щати, подъ заглавие „Задъ—Море“. Въ списанието „Annales des Sciences Psychiques“ той обнародва опититѣ си съ госпожа Пигъръ, въ Бостонъ съ коя-то е ималъ два спиритически сеанси, единъ въ кѣщата ѝ, другъ въ кѣщата на профессоръ Уиллямъ Джемсъ. Той пише, че като държала единъ часовникъ, що принадлежалъ нѣкога на единъ ху-дожникъ, който въ минута на лудостъ се удавилъ, ясновидката о-

писала смъртта му съ една голѣма точност, както и апартамента, дѣто е живѣлъ въ Парижъ, съ разнитѣ вѣщи въ него. Бурже описва сжшо и единъ телепатически случай съ него самага заедно съобщение, което получилъ на-снѣвъ за смъртта на едного отъ приятелитѣ му, смъртъ, която се случила нѣколко врѣме слѣдъ това съ всичкитѣ подробности видени въ снѣя

Хенри Следъ. прочутия медиумъ, слѣдъ дълго отсъствие, се е завърналъ въ Нью-Йоркъ. Вѣстника „Banner of Light“ съобщава за една интересна конференция дадена отъ него въ Нью-Йорското Психическо Дружество за лични опити по въпросъ за видения, прѣдсказания и пр. Между другото, той прѣдсказалъ на Александъръ П., че ще бже убитъ до три мѣсеца, и за свидѣтели указва на руски благородници. Като се намиралъ въ Милуоки, Духоветѣ го посвѣтвали да не слеза въ Нюхалъ—Хаузъ, че ще изгори; той слѣзълъ въ Пленкингтънъ Хотелъ. Слѣдъ осемъ дена Нюхалъ—Хаузъ изгорѣлъ всецѣло и нѣколко стотини хора загинали вътрѣ. Единъ день, като пътувалъ съ голѣма бързина между Мечиганъ Сити и Нью-Албани, неговия духъ волитель, Овассо, при приближаването на единъ голѣмъ завой, го посвѣтвалъ да направи да спратъ трѣна, защото една голѣма канара прѣвръчвала пхтя. Кондуктора, който за щастие се случилъ спиритъ, се довѣрилъ въ неговото медиумство, спрѣлъ отведнѣжъ трѣна и съ нѣколко пхтника скочилъ да прѣгледа пхтя, дѣто и намѣрилъ прѣдизвѣстената прѣчка. Пхтниците, отъ признателностъ къмъ този, който ги спасилъ така чудесно, му събрали въ часа една сума отъ 100 долара. А желѣзно-пхтната компания му дала свободенъ билетъ за пътуване по нейнитѣ желѣзници до животъ.

Телепатия.—„L'Etoile Belge“ публикува слѣдующата случка:

Едно убийство отъ необикновенна жестокостъ се извърши прѣди около два мѣсеца, върху желѣзния пхтъ, който свързва Стокхолмъ съ Соундсуелъ. Близо до послѣдната мѣстностъ кондуктора на обикновенния тренъ, като прѣминаваше прѣзъ вагонитѣ, нѣколко минути прѣди да се влѣзе въ гарата, намѣри въ едно купе отъ втори классъ трупа на единъ богатъ търговецъ на дърва, г. Йохансонъ, когото познаваше много добрѣ по изгледъ и по име, облѣтъ въ кръвъ, съ счушена, почти размазана глава. Бързо уведомена полицията потрѣси убиенца, който слѣдъ прѣстѣпленieto ще да е напусналъ трѣна; но не сполучи да открие ни най-малката диря, по която да намѣри убиенца. Обаче, слѣдъ нѣколко дена, полицията запрѣ въ Соундсуелъ едно подозрително лице. Слѣдователя го распита. То отговори забъркано и противорѣчиво. Да ли е убиенца на г. Йохансонъ? Може би. За всеѣки случай задържаха го. Слѣдъ дълги колебания, той се рѣши да си каже името. Той излѣзе чловѣкъ съ една ужасна репутация, много пхти сжденъ; но слѣдователя не успѣ да откопчѣе ни думица по прѣстѣпленieto.

Работата стоѣше така, когато въ края на послѣдния мѣсець

слѣдователя получи едно анонимно писмо съ женски почеркъ. — Петнайсетъ дена *прѣди* смъртъта на г. Йохансонъ, казваше тайнственното писмо, азъ сънувахъ една нощъ, че присъствамъ на прѣстѣпленіето, за което четъхъ по-сетнѣ въ вѣстниците. Единъ чловѣкъ влиза въ едно купе, дѣто спи единъ пѣтникъ. Той обвиня въ червената си кърпа една голѣма оловена топка и ударва спящия. Слѣдъ туй, той отваря една чанта, поставена върху насрѣщния патъ, и взима паритѣ, които имаше вътрѣ. Слѣдъ което убиенца отваря съ единъ ножъ подплатата на палтото си и турга паритѣ — На свършване анонимната кореспондентка казва, че можала да распознае убиенца между „милиони“.

Слѣдователя, слѣлъ исчитането на това странно писмо, накаралъ да му донесатъ палтото на задрѣния и намира очуденъ, че подплатата е била пробивана на означеното мѣсто и сѣтнѣ зашита отъ една неприучена на таквазъ работа рѣка. Запитанъ по тая точка, подозрѣното лице се смѣти явно и не знаи какво да отговори. Тѣзи дни вѣстниците обнародватъ едно обявление отъ слѣдователя, съ което моли неизвѣстната кореспондентка да благоволи да се яви прѣдъ слѣдователя.

КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ

Събрани лева отъ: Тръвна г. Ст. Ганчевъ, 5.—Т. Пазарджикъ г. *Ив. Тачевъ*, 5 — Харманлий свѣщ. Заирянъ Чавдаровъ, 5. — Шуменъ Унт. Офицерско Събрание при 7-ий Прѣсл и., 5.—

Долуизложенитѣ абонаменти сж събрани отъ бившия ни агентъ Пенчо Пошповъ още миналата година, но не се обнародваха на врѣме, повеже едвамъ сега сполучихме да вземемъ смѣтка отъ него, за което молимъ извинение отъ платившитѣ. Ако пѣкои сж му платили тогава, а не намиратъ обнародвано тука името си, молимъ да ни явятъ за да забѣлѣжиме

Събрани лева отъ: Горня-Орѣховица Читалище „Напрѣдѣкъ“, 5.— Елена г. Конст. Николовъ, 5; Дружество „Напрѣдѣкъ“, 4; — Еленско, с. Златарица г. *Ив. Геновъ*, 6; г. Н. Кашичевъ, 10. — Ломъ г. Тоцаловъ, 4.—Лов. чъ г. А. Башевъ, 14 — Читалище „Наука“, 5.— Орѣхово г. Иванъ Алексиевъ, 14; г. Томовъ, Дамьяновъ & С-е, 19; г. Юрд. Неновъ 5.— Севлиево г. П. Пешевъ, 14; г. Н. Х. Геновъ, 5; г. Дим. Рачевъ, 14; г. Маринъ Коновъ, 9; г. Ник. Курназовъ, 14; г. Ст. Кара-Куневъ, 10; Градската библиотека, 5.— Свищовъ г. Ат. Данковъ, 14; г. Ат. Пошиовъ, 5; г. *Ив. Ишеклиевъ*, 4; г. Т. Икономовъ, 5; г. И. Козаровъ, 40 — Търново г. Дръ Н. Калмаковъ, 10; г. П. П. Димовъ, 10; г. Брусевъ, 14; г. *Ив. Мариновъ*, 5; г. Т. Жековъ, 10; Читалище „Надѣжда“, 19; г. Ат. Пошиовъ, 11; г. Дръ Казаски, 10; г. Ат. Х. Славчевъ, 14; г. С. Николаидисъ, 10; г. Бойновъ, 5; г. Георги Момчевъ, 9; г. *Ив. Халачевъ*, 9; Н. Пр. Митрополитъ Климентъ, 19.—

Къмъ г. г. Абонатитѣ ни.

Излишно е, мислимъ, да повтаряме, че материалната издръжка на нашето списание зависи изключително отъ Вашия редовенъ вносъ на абонамента. Ний до сега опълномощавахме нѣколцина агенти да ни събиратъ абонаментитѣ, но вмѣсто полза намѣрихме врѣда. Честнитѣ хора захванаха да ставатъ рѣдкостъ. За това отправяме се къмъ Васъ съ настоятелна молба, да ни внесете направо въ редакцията абонамента си, както за тая година, тъй и за миналитѣ (ако имате нѣщо да дължите), съ което ще улесните въ голѣма степенъ по-нататъшното издаване на списанието ни.

Петъ години сж достатъчни, мислимъ, за да разбератъ читателитѣ нашето направление. Който не иска да чете, нека бжде толкова благороденъ, че да ни яви съ една отворена пощенска карта, за да спреме испращането; а който иска да чете, трѣбва да бжде акуратенъ и честенъ въ исплащането. Мнозина сж ни казвали, че искатъ да платятъ, но не се наканвали да идатъ до пощата за единъ бонъ и очаквали нѣкой агентъ да имъ дойде на крака. Вѣрваме, че подобни господа ще съзнаятъ, колко по-лесно е да се вземе единъ бонъ, отколкото да се испрати единъ агентъ, и ще прѣстанатъ вече съ своята немарливостъ да поставятъ въ трудно положение и тъй западналата наша журналистика.

„Книгата на Духоветѣ“ прѣстава вече да се печати вжтрѣ въ текста и ще се испраща на г. г. абонатитѣ въ отдѣлни коли. Но тъй като прѣпечатването на излѣзлитѣ до сега страници ще вземе доста врѣме, то и печатането на по-нататъшния материалъ ще закѣснѣе.

РЕДАКЦИЯТА.
